

LADJA TRIGLAV NA POTI V SLOVENIJO

V noči na ponedeljek, 15. novembra, je iz pristanišča Novorossysk ob Črnem morju na sedemdnevno pot proti domovini odplula nova 50-metrška večnamenska ladja SV Triglav 11. Ladja, ki je bila 11. novembra po zaključnem tehničnem prevzemu komisije MO in podpisu akta o prevzemu z dvigom slovenske zastave predana v poveljstvo SV, je že na plovbi proti Kopru, kamor bo prispela v nedeljo, 21. novembra. Članom posadke se je na prvi plovbi proti domovini pridružil tudi del uredništva revije Slovenska vojska, ki pozorno spremlja in opazuje njihovo delo na približno 1700 navtičnih milj dolgi plovbi proti Sloveniji čez pet morij.

Besedilo in fotografije: Marko Pišlar

SV18 || PREDSTAVLJAMO VAM

po notranjih plovnihi poteh in kanalih privlekli z ladijskima vlačilcema, z dvigom slovenske zastave posadka Slovenske vojske prevzela novo ladjo. Pred tem je prevzemna komisija MO opravila zaključni tehnični pregled plovila in streliva, ki so ga vkrcali na ladjo. Ladja Triglav je nato odplula čez Črno morje skozi ožini Bospor in Dardanele, kjer sta bila zaradi zahtevnosti plovbe in gostega ladijskega prometa nanjo vkrcana pilota, nato pa je mimo grških otokov pot nadaljevala po Egejskem morju do otoka Kreta, kjer so ladjo v Natovi pomorski bazi med krajšim postankom popolnili z gorivom in hrano. Ladja, na katero so vkrcani tudi štirje garancijski specialisti, je zdaj čez Jonsko in Jadransko morje na poti v koprsko pristanišče, kamor bo priplula v nedeljo, 21. novembra.

Ladja posodobljena in nadgrajena po zahtevah SV

Ladja Triglav tipa svetljak sodi v skupino ruskih patrolnih ladij. Skladno z zahtevami SV je bila izdelana v ladjedelnici Almaz v Sankt Peterburgu ter posodobljena in nadgrajena z novimi sistemi ter opremo. V primerjavi s predhodnicami ima ladja izboljšane ladijske motorje nemške proizvodnje in dvižno ploščad na krmi za potrebe potapljačev. Njihovemu delovanju je prirejen tudi podpalubni del

na krmi z namenskimi prostori. Na nadgradnji ladje je posebna ploščad, kjer sta nameščena napihljiva gumijasta čolna za potrebe nalog potapljačev. Za dviganje in spuščanje čolnov ter drugega tovara se uporablja daljinsko vodenno hidravlično dvigalo na krmi, kjer je tudi posebno mesto za namestitev in pritrditev evrozabojnika z različno opremo, vključno s prenosno hiperbarično komoro. Ladja Triglav je večnamenska, saj se bo poleg obrambe in zaščite morja ter obalnega pasu lahko uporabljala tudi pri nalogah zaščite in reševanja na morju, kot so ukrepanje ob onesnaženjih, požarih na ladjah ter pri akcijah iskanja in reševanja ponesrečencev na morju v vseh vremenskih razmerah, še posebno ob večjih pomorskih nesrečah. Ladjo bodo v izobraževalne namene lahko uporabljali tudi študentje pomorske fakultete, ki bodo na njej lahko opravljali obvezno študijsko prakso iz navigacije in ladijskega strojništva. Posadka ladje Triglav šteje 24 pripadnikov, od tega so štirje častniki ter 20 podčastnikov in mornarjev, ruske ladje svetljak pa imajo vkrcanih 36 članov. Ladja Triglav ima tako le dve tretjini stalne posadke, tretjino pa med opravljanjem namenskih nalog popolnjujejo potapljači. Stalna posadka ladje je pri opravljanju nalog zato zelo obremenjena, saj njihovo delo poteka v izmenah na štiri ure, v

Večmesečne priprave v domovini in Rusiji

S pripravami na prevzem nove večnamenske ladje Triglav so konec leta 2009 z notranjimi prerazporeditvami v 430. mornariškem divizionu dobili nov kader za popolnitev. Za opravljanje novih dolžnosti na ladji so morali nove pripadnike najprej usposobiti in jim dati temeljno pomorsko znanje, s čimer so pripadniki pridobili tudi ustrezen VED. Kandidati so v prvem delu pridobivali temeljno teoretično znanje, v drugem delu pa pridobljeno znanje dopolnili s praktičnim delom na simulatorjih Fakultete za pomorstvo in promet v Portorožu ter na hitri patrolni ladji Ankaran 21. 1. avgusta je posadka odšla na dvoipolmesečno usposabljanje v Rusijo, kjer se je najprej mesec in pol ob Črnem morju usposabljala na simulatorjih akademije obalne straže v Anapi, nato pa praktično usposabljanje na ladji nadaljevala v Sankt Peterburgu, kjer je opravila

tudi bojna streljanja z vso ladijsko oborožitvijo. V četrtek, 11. novembra, je v pristanišču Novorossysk ob Črnem morju, kamor so ladjo

V strojnici ladje

Stran / Page: 11

Doseg / Reach: 0

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 2018 cm2

3 / 5

času počitka pa izvajajo tudi usposabljanja za vse vojaško-mornarske naloge. Že za normalno delo na ladji v pristanišču je nujna nenehna navzočnost najmanj osmih članov posadke. Ladji Triglav poveljuje poročnik fregate Andrej Pečar, njegov namestnik pa je poročnik fregate Simon Vrabec.

S tremi motorji do največje hitrosti 30 vozlov

Pogonski del ladje je sestavljen iz glavnih motorjev ter pomožnih motorjev in naprav. Glavni motorji so trije dizelski motorji nemškega proizvajalca MTU serije 4000 z 2880 kW, ki prek reduktorjev pogonjajo tri ladijske vijake s premerom 122 centimetrov. Krmiljenje glavnih motorjev je možno lokalno pri motorjih, iz kontrolne sobe v podpalubju in iz zaprtega poveljniškega mosta. Za hranjenje goriva so na voljo rezervoarji za 50 ton oziroma 63.000 litrov nafte, kar zadostuje za plovbo približno 2300 navtičnih milj z ekonomično vožnjo, to je 12 vozlov hitrosti z dvema motorjema, pri čemer je poraba 200 litrov na motor. Na premcu ladje je vgrajen tudi premčni bočni propeler. Ladja doseže največjo hitrost 30 vozlov z vsemi tremi motorji pri 2050 obratih na minuto. Pomožni motorji so trije dizelski generatorji, ki se lahko upravljajo lokalno z mesta ali iz kontrolne sobe v podpalubju. Generatorji proizvajajo elektriko z napetostjo 380 voltov in frekvenco 50 Hz brez nihanja, pri čemer je mogoče izvesti tudi priklop elektrike s kopnega. Ladijska strojnica je razdeljena na sprednji in zadnji del. V sprednjem delu sta glavna motorja ob bokih, na sredini je dizelski generator z 200 kW, v zadnjem delu strojnice sta ob bokih dizelska generatorja s 100 kW izhodne moči, na sredini pa je tretji glavni motor ladje. V strojnici so tudi separatorji goriva, olja in odpadnih vod ter kompresorja, ki proizvajata stisnjen zrak pod pritiskom do 150 barov, ki se uporablja za zagon glavnih motorjev in delovanje protipožarnih sistemov. V podpalubju so rezervoarji za skladiščenje 21.000 litrov vode in stroj za razsoljevanje vode. Z njim lahko na dan pripravijo do štiri tone pitne vode, ki se dezinficira

Delo v kontrolni sobi

Težki mitraljez kalibra 14,5 mm, namenjen neposredni obrambi

s pomočjo UV-ionizatorja. Ladja je opremljena tudi s sedmimi klimatskimi ali ogrevalnimi napravami ter bojlerji za segrevanje sanitarne vode. Za delovanje in vzdrževanje glavnih in pomožnih motorjev ter naprav skrbijo v mornariško tehničnem oddelku. Poveljnik oddelka je poročnik bojne ladje Darko Ražman, njegov namestnik pa strojnik poročnik korvete Valter Furlanič. Strojnik na motorjih je desetnik Iztok Petrovič, električarji so višji vodnik Aleš Pirc, višji vodnik Zoran Štolfa in poddesetnik Roni Padovan. Za ladijske

cevovode, rezervoarje, ogrevanje, hlajenje in črpalke skrbi višji vodnik Robert Kerševan.

Sodobna in učinkovita oborožitev za samoobrambo

Ladja je opremljena s sodobnimi in učinkoviti oborožitvenimi sistemi za samoobrambo. Glavno ladijsko orožje sestavlja šestcevni lahki avtomatski top mornariške izvedbe AK-306 kalibra 30 milimetrov. Namenjen je za neposredno obrambo ladje, na primer za boj proti helikopterjem, plavajočim minam in drugim ciljem na

razdalji do 5000 metrov. Top se lahko upravlja ročno ali avtomatsko prek sistema za vodenje ognja bagira, katerega komandni pult je nameščen na zaprtem poveljniškem mostu. Sistem se uporablja tudi za opazovanje in zaznavanje ciljev na morju podnevi ter ponoči v vseh vremenskih razmerah. Na bokih nadgradnje ladje Triglav sta nameščena težka mitraljeza kalibra 14,5 milimetra, ki se uporabljata za neposredno obrambo ladje do razdalje 1500 metrov. Najbolj zmogljivo orožje sta tricevna lanserja raketnega sistema šturm

Navigacijski oddelek skrbi za varno plovbo.

z največjim dometom do 5000 metrov. Šturm je radarsko voden oborožitveni sistem, ki se upravlja s poveljniškega mostu in zahteva poseben način manevriranja ladje za učinkovito delovanje na cilje. Za obrambo pred raketami ladja Triglav uporablja lanserja za izmet infrardečih in radarskih vab na krmi. Tu je tudi strelsko mesto za protiletalski sistem igla, ki je nekoliko dvignjeno zaradi boljšega pregleda in nemotečega upravljanja drugih ladijskih sistemov. Vse strelivo na ladji se skladišči v posebnih prostorih, ki ustrezajo pogojem in predpisom za hranjenje streliva na morju in so zaščiteni z alarmnim ter protipožarnim sistemom. Vsi oborožitveni sistemi na ladji Triglav so ruske proizvodnje, preprosti za uporabo in vzdrževanje, zahtevajo pa kot vsi drugi visoko usposobljen kader. Za upravljanje ladijske oborožitve in streliva skrbi artilerijski oddelek. Poveljuje mu štabni vodnik Iztok Prosen, ki je tudi operater na sistemu za vodenje ognja bagira. V oddelku delujejo tudi strelca na mitraljezu desetnika Tomaž Ražman in Blaž Čolig, strelec na topu AK-306 poddesetnik Denis Batalevič ter strelec na protiletalskem sistemu igla vodnik Peter Semolič.

Z navigacijo do varne plovbe po morju

Navigacijske sisteme in naprave na ladji Triglav sestavljajo kompas gyro, magnetni kompas, radar in elektronska karta, avtomatski identifikacijski sistem ladij na morju (AIS), števec prevoženih milj (LOG), globinomer, ladijski kronometer, radijski sistem za sprejemanje oglasov za pomorce in vremenske napovedi na območju plovbe in širše, pomorske karte ter pomorske publikacije, ki so v zaprtem poveljniškem mostu na ladji. K navigaciji sodi navigacijska priprava, ki obsega pripravo predloga rute in po odobritvi poveljnika ladje pridobitev vseh potrebnih podatkov o posebnostih plovbe v težkih navigacijskih pogojih in o vremenski napovedi. Navigator prav tako skrbi za pripravo kurznege načrta za vodenje varne plovbe po morju, za izbor alternativnih poti ob poslabšanju vremenskih razmer in za

spremljanje oglasov za pomorce in vremenske napovedi na območju plovbe in širše. Navigacijskemu oddelku poveljuje poročnik fregate Dejan Lenič, v njem pa so še navigator vodnik Dejan Kolar, krmarja štabni vodnik Janko Pirnat in mornar Marko Grabar, radarist višji vodnik Andrej Kodba ter specialist broderski višji vodnik Damjan Urbanica.

Sistem ladijskih zvez na področjih HF in UHF

Sistem zvez na ladji Triglav sestavlja sistem buran-6, ki deluje na področjih HF in UHF. Ladijski sistem zvez buran-6 proizvajalca Neptun uporabljajo na vseh ruskih vojaških ladjah. Voden je prek avtomatske delovne postaje, prek katere se upravljajo vsi sprejemniki, oddajniki, radijske postaje ter drugi antenski sklopi in terminali, ki so v sobi za zveze na zaprtem poveljniškem mostu. Prek avtomatske delovne postaje vezisti povežejo med seboj radijske naprave ter sprejemne in oddajne antene. Sistem buran-6 dopušča možnost snemanja vseh pogovorov prek snemalne naprave. Sistem zvez na ladji Triglav sestavljajo tudi naprave za notranjo komunikacijo, torej sistema P-407 in P-408. P-407 pokriva zunanjo komunikacijo prek ozvočenja z drugimi ladjami ali kopnim, P-408 pa zagotavlja interno komunikacijo na ladji. Na ladjo je vgrajena tudi induktorska zveza za komunikacijo med deli ladje, ki so primarnega pomena za njeno delovanje. V oddelku zvez, ki skrbi za delovanje in vzdrževanje sistema zvez na ladji, so trije pripadniki. Poveljnik oddelka je štabni vodnik Mitja Močnik, vezist pa štabni vodnik Primož Fojkar. V oddelku je še signalist vezist poddesetnik Gašper Močnik, čigar delovno mesto je na signalnem mostu, kjer skrbi za signalne zastave, reflektorje in signalne luči.

V kuhinji lahko pripravijo do 150 obrokov na dan

Na ladji Triglav je tudi priročna kuhinja, v kateri lahko pripravijo 150 obrokov na dan, pri čemer je kuhinja avtonomna do 15 dni plovbe. Na ladji je skladišče z ločenima prostoroma. V prvem sta hladilnika in hladilna skrinja,

v drugem pa prostor za hranjenje suhih živil. V kuhinjskem delu so električni štedilnik s štirimi ploščami in pečico, pomivalni stroj, hladilnik, manjša delovna pulta in mlin za mletje ostankov hrane, ki se nato prečisti v separatorjih odpadnih vod. Kuhinjske omarice in police so ograjene, da se živila ter posoda med plovbo ne premikajo. V kuhinji je tudi električno dvigalo za prenos hrane, posod in jedilnega pribora v podpalubje. Za pripravo jedilnice vsak dan skrbita mornarja. V ladijski kuhinji pripravljajo tri glavne obroke, to so zajtrk, kosilo in večerja, med plovbo in nočnim delom pa mornarji dobijo tudi dodatke. Jedilnike kuharja na ladji sestavljata sama, pri čemer upoštevata normative in standarde v Slovenski vojski, ob tem pa jedi prilagajata razmeram na morju ter zahtevam poveljnika, pri tem pa upoštevata tudi želje mornarjev. Kuharja sta tista, ki na ladji vstajata prva in zaspita zadnja. Glavni kuhar na ladji Triglav je vojaški uslužbenec IV. razreda Franko Skok, kuhar pa vojaški uslužbenec IV. razreda Grozdan Grižančič.

Poskrbljeno za dobro počutje posadke

Nastanitveni prostori posadke ladje Triglav so na palubi in v podpalubju. Poveljnik ladje ima svojo kabino s kopalnico, mornariški častniki pa bivajo v štirih kabinah za dve osebi na palubi. Nižji podčastniki in mornarji so nastanjeni v šestih kabinah po štirje skupaj v podpalubnem delu ladje, višji podčastniki pa imajo na voljo kabini z dvema posteljama. Kabine na ladji Triglav so prostorne, udobne in opremljene s pogradi. Za shranjevanje oblačil in osebnih predmetov so na voljo omare. Prav tako sta v vsaki kabini umivalnik z ogledalom in mizica z oblazinjeno klopjo za delo ter priložne aktivnosti po opravljenih nalogah. Za osebno higieno posadke na ladji so na voljo kopalnici s sanitarijami, pralna stroja in kopalnici s prhami. Ladijska posadka se prehranjuje v dveh jedilnicah, in sicer častniki na palubi ter podčastniki in mornarji v podpalubju, do kamor se hrana iz kuhinje spušča z električnim dvigalom.

Signalist uporablja signalne zastave, reflektorje in signalne luči.

Boat Triglav before its first arrival in the home country

On Sunday, 21 November, a multi-purpose military boat Triglav is expected to arrive at the Port of Koper. The fifty-metre Svetlyak-class boat was made by the Shipyard Almaz in Saint Petersburg, and was used by Russia to repay a part of its clearing debt. The christening of the boat, named by the Slovenian Armed Forces after the most important Slovenian state symbol, the highest Slovenian mountain Triglav, was held on 21 July, while on 11 November, the boat was taken over by the Slovenian Armed Forces following a successful technical inspection of the vessel carried out at the Russian port of Novorossiysk by the Black Sea. Slovenia will use the boat for military purposes, that is defence of local waters and the coastline when the Boat reaches its final operational capabilities, as well as a NATO capability for protection of the sea and navigational routes within the Alliance. The multi-purpose boat will be used for tasks related to protection and rescue at the sea and at the Slovenian coastline, as well as a helping tool in education, training and research work. The article presents technical characteristics of the vessel, its crew and training as well as its destination, and an interview with Dr Elen Twrdy, the Dean of the Faculty of Maritime Studies and Transport in Portorož and Godmother of the boat.